

KUNNSKAPSDEPARTEMENTET

Postboks 8119 DEP
0032 OSLO

Saksbehandler Asle Sandnes
Vår dato 19.10.2021
Vår referanse 2021/956
Deres dato
Deres referanse

Hørings svar fra FUG - En skole for vår tid

Foreldreutvalget for grunnopplæringen, FUG, takker for muligheten til å komme med innspill til rapporten «En skole for vår tid»

FUG ble i februar 2020 anmodet av ekspertgruppen for skolebidrag om å komme med innspill. Vi viste da til forskningsbasert kunnskap som viser den positive betydningen av gode skole-hjem relasjoner. Vi stiller oss undrende til at ikke dette perspektivet er kommet tydeligere fram i sluttrapporten.

I sluttrapporten kap. 7.2, framgår følgende som vi mener støtter det vi har spilt inn tidligere, men vi savner likevel større fokus på betydningen av skolens relasjon til elevenes foreldre/hjem (våre understrekninger/uthevninger):

"I delrapporten gjenga ekspertgruppen en artikkel (Salloum mfl., 2018) som fant at sammenhengen mellom skolens sosiale kapital og elevenes grunnleggende lese- og regneferdigheter var tre-fem ganger sterkere enn sammenhengen mellom økonomisk kapital og lese- og regneferdigheter. Den sosiale kapitalen, tilliten mellom lærerne, elevene og familiene og kvaliteten på relasjonene mellom dem, betyr mer for læringsutbyttet enn skolens elevsammensetning. Selv etter at analysene kontrollerte for elevdemografi og økonomi, var det noen skoler som lyktes bedre enn andre med å utvikle sosial kapital. Salloum mfl. (2018) påpekte at dette ikke må tolkes som at skolens økonomi har lite å si, men man må tenke annerledes om investering i sosiale relasjoner enn om økonomisk kapital. Mens mye tyder på at investering i sosial kapital kan øke læringsresultatene for barn og unge, kan det se ut som om mange skoler ikke riktig vet hva de skal gjøre for å utvikle skolens sosiale kapital. Skoleledere og lærere må forstå det læringsfremmende potensialet i relasjoner mellom mennesker og hvordan de skal styrke de sosiale relasjonene mellom elever, lærere og familier, særlig for elever med ekstra behov for støtte."

Vi finner grunn til å gjenta våre innspill:

Ekspertgruppen for skolebidrag

FUG takker for muligheten til å komme med innspill.

De store forskjellene mellom skoler og kommuner når det gjelder elevenes læring bekymrer FUG. Det er også store forskjeller innad i kommunene og det er skoler som har lav kvalitet over år.

FUG er opptatt av foreldrenes betydning for elevenes læring og trivsel og kan vise til forskning som underbygger dette. Samarbeidet mellom hjem og skole er ofte tilfeldig og kan være **en** av grunnene til at det er store forskjeller også i barnas resultater i skolen.

FUG som nasjonalt utvalg sitter på kompetanse om skoler i egne fylker/kommuner og stiller seg til disposisjon for ekspertgruppen hvis det er ønskelig med ytterligere innspill eller eventuelle møter.

FUGs innspill til ekspertgruppen:

- **Hjem-skole-samarbeid må vektlegges og inngå i lærerutdanningen (Mange lærere, både nyutdannede og erfarne lærere, rapporterer å mangle trygghet i sin relasjon til foreldre.) (Elsa Westergård)**
- **Hjem-skole-samarbeid må vektlegges og inngå i rektorutdanningen**
- **Skolen må informere foreldrene om deres betydning for barnas læring og trivsel**
- **Skolen må være profesjonelle i sitt møte med foreldrene**
- **Skolen må trygge foreldrene i at deres engasjement og støtte vis a vis eleven i stor grad kompenserer for utdanningsnivå**
- **Skolen må rigges for et godt samarbeid både på individ- og gruppenivå.**

FUGs innspill baserer seg på følgende:

- **Undersøkelser i Sogn og Fjordane, Nord-Trøndelag, Oppland og Aust-Agder (fylker som ligner hverandre) viser at Sogn og Fjordanes har gode skolerresultater **til tross for at befolkningen i fylket har et relativt lavt utdanningsnivå.** Når vi ser på snittkarakteren elevene har når de går ut av grunnskolen, og på andelen som fullfører videregående skole, presterer elevene i Sogn og Fjordane best i Norge.**

En forskergruppe har kikket på foreldrene i de fire fylkene.

De fant ut at foreldre i Sogn og Fjordane generelt er mer engasjerte i skolen enn foreldre i de andre tre fylkene. De søker mer informasjon om skolen og de har mer kontakt med skolen.

Men det var bare her forskerne fant en forskjell. For da forskergruppen så på samarbeidet mellom elev og lærer, og på samarbeid mellom elever, så skilte ikke Sogn og Fjordane seg fra de andre fylkene.

- **Elsa Westergård, Førstemanuensis Læringscenteret, Stavanger**
Forskere nasjonalt og internasjonalt slår fast at foreldrenes engasjement i egne barns skolegang har stor betydning for elevenes læringsutbytte for eksempel (Epstein 2001, Desforges and Abouchar 2003, Nordahl 2007, Hattie 2009). Når foreldre viser engasjement og interesse for barnas skolegang, lærer barna mer, de mestrer mer, blir mer motivert for skolearbeidet og får økt sosiale kompetanse. Det er derfor viktig at foreldrene inviteres inn til samarbeid med skolen og blir verdsatt som viktige ressurspersoner i samarbeidet.
- **Gjennom teori og forskning tyder et godt samarbeid mellom skole og hjem er sentralt for å skape gode læringsvilkår for den enkelte elev (Kunnskapsdepartementet, 2013)**

- *Thomas Nordahl mener at det har det liten betydning om utdanningsnivå så lenge man gir sitt barn støtte og oppmuntring (Nordahl, 2007). Ved at barna føler en støtte, trygghet og oppmuntring hjemmefra gjør noe med prestasjonene deres på skolen.*
- *Essunga i Sverige*
Kun 18 % av foreldrene i kommunen har utdanning på høyskolenivå, og i 2007 var Essunga blant Sveriges fem dårligste kommuner når det gjaldt skolerresultater. I 2010 var situasjonen en helt annen: Essunga hadde gått til å bli blant Sveriges tre beste skolekommuner. En avgjørende faktor for denne enorme forbedringen, var at det ble satset spesielt på foreldreinvolvering både i skolen og egne barns skolegang.

Med vennlig hilsen

Marius Chramer
Leder FUG

Marie Skinstad-Jansen
Nestleder FUG

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur